

Overzicht ter attentie van de Politiediensten in verband met het Offerfeest Toepassing van wettelijke en reglementaire voorschriften

A . ALGEMEEN

De Belgische wetgeving voorziet in een aantal uitzonderingen inzake het door een religieuze ritus voorgeschreven slachten van dieren op sommige feestdagen zoals het islamitische Offerfeest.

Het koninklijk besluit van 11 februari 1988 bepaalt dat dergelijke slachtingen slechts mogen plaatsvinden in een openbaar of privé-slachthuis of in inrichtingen die tijdelijk erkend zijn door de Minister van Landbouw naar aanleiding van het offerfeest. Het betreft in dit geval de "gedelokaliseerde particuliere slachtingen". Deze mogen in geen enkel geval voor commerciële doeleinden gebruikt worden en mogen slechts bestemd zijn voor de eigen consumptie van vlees voor de eigenaar en zijn familie.

Deze slachtingen mogen slechts worden uitgevoerd door erkende offeraars en dus niet door de privé-persoon zelf.

De volgende punten moeten in acht worden genomen :

1. De eigenaar van het dier moet zich laten registreren bij de gemeente of de Provinciale controle-eenheid van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen van zijn woonplaats (éénmalig).
2. De eigenlijke slachtaangifte moet worden ingediend bij het gemeentebestuur van de woonplaats van de aanvrager, ten minste 2 werkdagen vóór het slachten. Deze aangifte kan eventueel de dag zelf van het Offerfeest gebeuren indien de gemeentelijke overheden de mogelijkheid hebben voorzien om de aangiften op de tijdelijke slachtplaats te verzamelen. De gemeenteontvanger of de daartoe aangestelde ambtenaar overhandigt aan de eigenaar van het dier een aangiftebewijs dat gewoonlijk acht dagen geldig blijft. Voor het Offerfeest van 2011, **zullen de aangiftebewijzen die vanaf ZATERDAG 22 OKTOBER 2011 worden uitgereikt, geldig blijven tot VIER dagen na de datum van het Offerfeest.** Documenten afgeleverd vóór ZATERDAG 22 OKTOBER 2011 of vanaf de TWEEDE dag na het Offerfeest hebben een normale geldigheid van acht kalenderdagen.

B. Levende dieren van Belgische oorsprong

• Identificatie

De identificatie is verplicht voor alle dieren die ouder zijn dan 6 maand (of ten laatste wanneer het dier het beslag verlaat) en voor alle dieren die worden vervoerd. Het merk, dat zalmkleurig is voor schapen en voor geiten of dat groen is bij elektronische identificatie vermeldt de code van het land gevolgd door een reeks cijfers. De merken worden goed vastgemaakt. Zij zijn rond of vierkant.

In afwijking op wat hierboven is vermeld mag de identificatie van jonge slachtdieren die rechtstreeks van het geboortebeslag worden overgebracht naar een op het grondgebied gelegen **slachthuis** worden beperkt tot het aanbrengen van een blauw beslagoomerk.

Schape met een blauw beslagoomerk mogen alleen worden geslacht **in een erkend slachthuis** en dus niet op een tijdelijke slachtvloer. Een afwijking hierop wordt toegestaan aan particulieren die ten hoogste 2 dieren in deze tijdelijk erkende slachtvloeren aanbrengen. Belgische schape met een blauwkleurig beslagoomerk mogen uitsluitend **rechtstreeks** van het geboortebeslag naar de slachtplaats worden aangebracht, nooit via een handelaar.

Opmerkingen m.b.t. de nummers van de oormerken :

Schape zijn niet individueel in Sanitel geregistreerd. Het is dus onmogelijk de nummers van de oormerken van ieder dier te valideren.

- **Transport**

De schape dienen tijdens het vervoer vanuit een beslag naar een ander beslag, slachthuis, verzamelcentrum of bedrijfsruimten van een handelaar steeds vergezeld te gaan van een vervoers/verplaatsingsdocument.

Echter, bij vervoer door een **particulier** d.w.z. een persoon die géén beslag heeft en die een dier koopt en zelf vervoert naar het slachthuis of tijdelijk erkende slachtplaats is het vervoersdocument / verplaatsingsdocument niet vereist.

Naar aanleiding van het Offerfeest, is het vervoer van één van deze dieren toegestaan vanaf het bedrijf van oorsprong (met inbegrip van een erkend verzamelcentrum) naar een van de slachtplaatsen in een niet-erkend voertuig (privé-auto) voor zover de voorwaarden inzake dierenwelzijn worden nageleefd. Het dier moet voldoende ruimte hebben om rechtop te kunnen staan en in een natuurlijke houding te kunnen liggen. Per schaap moet minimaal een ruimte van 0.5m² worden voorzien.

De normen zijn: > 0,3 m² voor geschoren schape, > 0,4 m² voor niet geschoren schape en in voortkomend geval > 0,5 m² voor hoogdrachtige oaien.

De poten van het dier mogen nooit worden vastgebonden. Het dier mag in geen geval worden vervoerd in de afgesloten kofferruimte van een auto. In beide laatste gevallen dient een PV opgesteld te worden.

Indien het vervoer gebeurt door een professionele vervoerder dient deze te beschikken over een vergunning voor het vervoer van levende dieren, een certificaat van goedkeuring voor het vervoermiddel en een getuigschrift van vakbekwaamheid voor de chauffeur.

Voor de erkende voertuigen dient de reiniging en ontsmetting volledig te gebeuren.

- **Verhandelen**

Een levend dier mag enkel worden verhandeld binnen een landbouwbedrijf of een erkend verzamelcentrum (mark). De dieren mogen in geen geval op de openbare weg worden verhandeld.

C. Levende dieren afkomstig uit het intracommunautair handelsverkeer (ICHV)

MESTSCHAAP

Dier dat door **een certificaat voor mestschapen** wordt vergezeld en dat in een kwekerij in België gebracht wordt.

Als een particulier een mestschaap vanuit een lidstaat in België (ICHV) binnenbrengt, naar aanleiding van het Offerfeest, dient hij voorafgaand te beschikken over een in België geregistreerd beslag. Hiervoor moet hij zich richten tot DGZ Vlaanderen/ARSIA. Teneinde er zeker van te zijn dat alle formaliteiten op tijd klaar zijn, moet het schaap lang genoeg op voorhand worden aangekocht.

Dit dier moet op het moment van ICHV vergezeld zijn van een certificaat voor intracommunautaire handel van **mestschapen**.

Dit schaap mag later zowel in een erkend slachthuis als in een tijdelijk erkende slachtplaats geslacht worden.

SLACHTSCHAAP

Dier dat vergezeld is van een **certificaat voor slachtschapen** en dat **rechtstreeks** naar een erkend slachthuis in België wordt gevoerd om **binnen de 72 u** geslacht te worden. **Het mag in dit geval niet in een tijdelijk erkende slachtplaats worden geslacht.**

Dit schaap mag zich in geen geval in een beslag bevinden. Het mag in België door een particulier of professionals worden binnengebracht.

Indien deze bepalingen niet nageleefd worden (afwezigheid van certificaat of invoer van een schaap (schapen) met een verkeerd certificaat, zal (zullen) het (de) schapen (schaap) in beslag genomen worden en in een erkend slachthuis geslacht worden omwille van een verhoogd gezondheidsrisico.

Een regularisatie is echter nog mogelijk binnen de 24u indien de lidstaat van herkomst een correct certificaat op aanvraag van de operator bezorgt.

Opmerking : in het buitenland wonende personen kunnen in België dieren laten slachten op voorwaarde dat dit gebeurt als een slachting voor commerciële doeleinden : in dit geval zal het karkas voor menselijke consumptie geschikt verklaard worden en **van een ovale stempel voorzien** worden.

1. De dieren moeten worden vervoerd in door de diensten van het land van oorsprong erkende vervoermiddelen.
2. Die dieren moeten vergezeld zijn van het gezondheidscertificaat afgeleverd door de bevoegde overheid van het land van herkomst.
3. De dieren moeten in erkende Belgische slachthuizen geslacht worden. De karkassen moeten gekeurd worden en bij gunstige keuring voorzien van de ovale stempel.

D. Vervoer van het karkas naar de woonplaats van de aangever

Karkassen van particuliere slachtingen mogen het grondgebied niet verlaten.

Het vlees van dergelijke particuliere slachtingen mag niet binnenkomen in erkende inrichtingen (uitsnijderijen of andere). Het vlees is uitsluitend bestemd om te voorzien in de behoeften van het huisgezin van de aangever. Het vlees mag dus enkel worden vervoerd van het slachthuis naar de woonplaats van de aangever. Vlees van dergelijke particuliere slachtingen mag worden vervoerd in niet-erkende voertuigen (wagen van de aangever). Evenwel dient bij het vervoer het karkas afkomstig van een particuliere slachting naar aanleiding van het Offerfeest vergezeld te gaan van het bewijs van de slachtaangifte (evenveel slachtaangiften als karkassen).

In het kader van de controle op rituele slachtingen die in de tijdelijk erkende slachtplaatsen uitgevoerd worden, dient de verantwoordelijke van een tijdelijk erkende slachtplaats een naamstempel met de gegevens van de tijdelijk erkende slachtplaats op de slachtaangifte na het slachten aan te brengen.

E. Inbreuken – sancties - procedure

In de voorbije jaren werd vastgesteld dat de inbreuken die het vaakst voorkwamen naar aanleiding van het Offerfeest de volgende zijn :

- de schapen worden verkocht in de vrachtwagen die geparkeerd staat in een straat: verboden omdat de schapen niet op de openbare weg mogen verhandeld worden.
- het vlees wordt in een andere vrachtwagen versneden : verboden aangezien het vlees bestemd is voor het huisgezin van de aangever.
- het karkas wordt vervoerd zonder begeleiding van het aangiftebewijs.

Deze inbreuken worden gestraft volgens de strafbepalingen, wat de verkoop in vrachtwagens betreft, van de diergezondheidswet van 24 maart 1987, meer bepaald artikel 23 § 1 en, wat het versnijden betreft, van de wet van 5 september 1952, meer bepaald artikel 28.

Artikel 3, § 1 van het koninklijk besluit van 22 februari 2001 houdende organisatie van de controles die worden verricht door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en tot wijziging van diverse wettelijke bepalingen laat toe dat de officieren van gerechtelijke politie en de statutaire en contractuele personeelsleden van het FAVV kunnen toezien op de uitvoering van de reglementering op dit gebied. Dit besluit bepaalt dat de aangewezen personen een bewarend beslag kunnen uitvoeren en dit overeenkomstig artikel 6, § 1 van het bovenvermeld KB van 22.02.2001, een waarschuwing tot de overtreder kunnen richten en een proces-verbaal kunnen opstellen (overeenkomstig artikels 5 en 5 bis). Overeenkomstig artikel 6, § 2, worden bedorven, ontaarde, schadelijke en schadelijk verklaarde producten, en producten die niet conform zijn aan de bepalingen van de wet die ze regelt of aan de uitvoeringsbesluiten ervan, definitief in beslag genomen. Paragraaf 7 van artikel 6 van hetzelfde besluit laat aan die personen toe om, in geval van inbreuk, de goederen, die gediend hebben of die bestemd waren tot het plegen ervan (bij voorbeeld de vrachtwagen) in beslag te nemen.

In geval van problemen, wordt aanbevolen om bij controle op de naleving van de regelgeving een beroep te doen op de diensten van het FAVV, via de Provinciale controle-eenheden.

Van de op die manier opgemaakte processen-verbaal moet, het origineel worden toegezonden aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, ter attentie van de Commissaris van de administratieve boetes, Kruidtuinlaan, 55 te 1000 Brussel.

Deze laatste stelt de Procureur des Konings in kennis en stelt vervolgens aan de overtreder voor een administratieve geldboete (minimum 143.00 euro) te betalen. De betaling van die boete stelt een einde aan de rechtsvordering. Bij niet-betaling wordt het dossier echter doorgestuurd naar het Parket. De politiedienst die het proces-verbaal heeft opgemaakt wordt in kennis gesteld van het gevolg dat aan de procedure wordt gegeven.

F. Lijst van wetteksten en reglementen

- Richtlijn 91/68/EEG van de Raad van 28 januari 1991 inzake veterinaire rechterlijke voorschriften voor het handelsverkeer in schapen en geiten
- Richtlijn 93/119/EEG van de Raad van 22 december 1993 inzake bescherming van de dieren bij slachten of doden.
- Verordening (EG) nr. 21/2004 van de Raad van 17 december 2003 tot vaststelling van een identificatie- en registratieregeling voor schapen en geiten en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1782/2003 en de Richtlijnen 92/102/EEG en 64/432/EEG (OCC).
- Verordening (EG) nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/97.
- Verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1774/2002 (verordening dierlijke bijproducten), uitgevoerd door de Verordening (EG) nr. 142/2011.
- Verordeningen (EG) nr. 357/2008 en 1492/2004/EEG tot wijziging van Verordening (EG) nr. 999/2001/EEG van het Europees Parlement en de Raad wat betreft uitroeiingsmaatregelen voor overdraagbare spongiforme encefalopathieën bij runderen, schapen en geiten, de handel in en invoer van sperma en embryo's van schapen en geiten en gespecificeerd risicomateriaal.
- Wet van 5 september 1952 betreffende de vleeskeuring en de vleeshandel.
- Wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren.
- Koninklijk besluit van 9 maart 1953 betreffende de handel in slachtvlees en houdende reglementering van de keuring der hier te lande geslachte dieren.
- Koninklijk besluit van 11 februari 1988 betreffende sommige door een religieuze ritus voorgeschreven slachtingen
- Koninklijk besluit van 13 juli 1988 waarbij aan de slachthuizen toegestaan wordt om rituele slachtingen uit te voeren op zon- en feestdagen.
- Koninklijk besluit van 4 juli 1996 betreffende de algemene en bijzondere exploitatievoorwaarden van de slachthuizen en andere inrichtingen.
- Koninklijk besluit van 16 januari 1998 inzake de bescherming van dieren tijdens het slachten of doden.
- Koninklijk besluit van 22 december 2005 tot vaststelling van aanvullende maatregelen voor de organisatie van de officiële controles voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong.

- Koninklijk besluit van 16 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.
- Koninklijk besluit van 18 augustus 2010 tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 juni 2007 betreffende de identificatie en de registratie van schapen, geiten en hertachtigen.
- Ministerieel besluit van 22 april 2002 houdende tijdelijke maatregelen ter bestrijding van mond- en klauwzeer.
- Ministerieel besluit van 8 augustus 2008 tot vaststelling van de bijzondere modaliteiten voor een melding met het oog op registratie of een aanvraag voor toelating en/of erkenning bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.
- Overeenkomst tussen de federale staat en de gewesten inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten van 28 oktober 2005.
- Besluit van de Vlaamse regering van 15 december 2006 betreffende de ophaling en de verwerking van dierlijk afval.
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 28 november 2002 betreffende de verwijdering van dierlijk afval en betreffende de inrichtingen voor de verwerking van dierlijk afval.
- Besluit van de Waalse Regering van 21 oktober 1993 betreffende dierlijke afval.
- Besluit van de Vlaamse Executieve van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (titel I van het VLAREM).
- Ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen. (Brussel Hoofdstedelijk Gewest).
- Decreet van 11 maart 1999 betreffende de milieuvergunning (Waals Gewest).

